

MICHAEL SABEL.

Elegantia morum, ingenique suavitate, quibus abuti solet mortalis infirmitas ad animorum perniciem; Michael Sabel usus est ad amplissimum religionis, et pietatis aedificium extruendum. Sexto Idus Januarias, anno 1710. natus est Portu Regali, quod subest oppidum Gaditano Pontifici. Litteris elementariis, et calculo, et grammaticis disciplinis imbutus, ad mercaturam destinatur, atque in Novohispanos transfertur. Neque vero diu perseveravit in eo mercatoris officio; sed Magistratus Ecclesiastici scribam agere cum maluisset, in eo munere Mexici vixit annos aliquot, ubi mores explicavit ingenuos, urbanos, honestissimos; et tum admirationi, tum exemplo fuit omnibus, qui cominus illum intuebantur. Decimo quinto Kalendas sextiles, anno 1739; cum aetatis expleisset undetrigesimum, humanis rebus in Societate se abdicavit, ac Tepotzotlani tirocinium posuit jam singularibus ornatus virtutibus. Praesertim vero excelluit tum animi demissione, quam, velut humilis suae conditionis fundamentum, ab religiosae vitae primordiis adamavit; tum inflammato studio Divinae meditandi, sive genibus flexis ante Numen Eucharisticum, sive in cubiculi recessu, sive inter vacandum operis; tum vultus modestia,

quam

quam minime fucata, aut conatibus acquisitam, sed quasi natura ingenitam, constantissime coluit. Intelleximus a viro probato, et veracissimo, qui prima religiosae vitae stipendia meruit, quo tempore Sabel erat in tironibus: hunc jam grandaevum, et aulicum, ita facile Sociorum mores arripuisse, ut teneram apud eos aetatem posuisse videretur; nec ab iis institutis, et castigatissimis moribus, quibus in tirocinio vixit, reliquo vitae cursu vel minimum defecisse.

Statim ab exacto biennio, tam probatae virtutis, et maturi iudicii visus est, ut ad operosum munus administrandi praedia Majores illum designaverint. Id erat muneris omnino plenum periculis, nisi mitteretur administer, qui probitatem ex animo coleret, ac profundas egisset radices in christiana submissione, religiosae inopiae studio, caeterisque virtutibus, quae Adjutorum esse maxime proprias, Lojola Societatis Conditor inculcaverat. In illa enim rusticana commoratione, nisi Divinae charitatis interna lex Administrum moveret; nulla domestica disciplina, nullo praesente Magistratu, nullis factorum ejus testibus, vitam poterat ad arbitrium instituere. Sed comprobavit eventus, optime judicasse Provinciae Moderatorem, qui Michaellem Sabelem ab strictissima tirocinii vita venientem, procurationi praediorum admove-re statim nihil gravatus est. Sabel quidem quotidie mane ante lucem surgebat; ante Jesu cruce affixi, Dolentisque Mariae simulacra genufle-

S 4

nuffexus totam horam Divinis meditationibus insumebat; in domestico sacello ad aras facienti ministrabat; et hinc e vestigio tum domi, tum foris ad opus festinabat. Suis manibus pastinare agros, occare, sarrire, nihil eum pudebat, vel ut novitios in opera doceret, vel ut ignavos, atque oscitantes ad laborem exstimularet. Redeuntem in cubiculi solitudinem non otium, aut segnis requies excipiebant; sed aut lectio de sacris rebus, aut preces ad Mariam Virginem, quam fervida religione semper coluit, utiliter occupabant. Bis in die suamet facta, et dicta, et cogitata (quod erat communi lege Sociis indictum) accuratissime rimabatur; frugi quidem, nec nisi tempore constituto, reficiebatur; in notandis accepti, et expensi rationibus diligentissime fidelis erat; cum famulis, atque operis, quarum erat pro rusticanis laboribus ingens copia, non plagosum, non superciliosum, non imperiosum, non iracundum se gerebat, sed mirifica suavitate, quoties opus esset, corripiebat; et charus omnibus ab ea dulcissima benevolentia, quam nemini non praestabat, quidquid assequi vellet, etiam a nolentibus extorquebat. Nonnullae solebant, ut fert natura rerum, ejusmodi Administris ori concertationes cum externis praedio conterminis, aut qui iudicii potestatem in pagis exercebant, aut qui sacra ministrabant, aut qui rem, quisque suam, in vicinia procurabant. Sabelem vero notissima temperantia, mansuetudo, mores elegantissimi, et charitatis abundan-

tia

tia tam amabilem fecerant; ut non solum esset nemo, qui de illo conquereretur, verum etiam omnes ipsum colebant, praedicabant, interdumque suarum inter se altercationum arbitrum, et sequestrum venire precabantur. Id autem continenter ad quinque lustra, quibus fuit per diversa loca praediorum Administer; nam et procuravit Collegii Divi Andreae praedium, a Divo Michaele nuncupatum; et multos annos Chicomozelum; et ab hoc appellatus in alterum, cui nomen a Diva Lucia; quo nimirum tempore praedium istud, ab externo quodam plures annos administratum, placuit Majoribus, ut Sabel ab eo reciperet; ac longa doctus experientia, rebusque agendis apprime idoneus, Adjutorem alium huic procuratori designatum, consiliis erudiret.

Sed majorem quinque lustrorum partem egit Chicomozeli, quod Divorum Petri, et Pauli Collegii praedium erat amoenissimum, et coeli saluberrimi, atque ab urbe Mexico fere triduo distabat. Rem hujus praedii cumulatissime adauxit; non certe quoniam avaro parceret, aut ab Sociorum, quorum plures habebat secum, alimento corraderet; sed quoniam accurate, ac fideliter administraret; nec ab sudoribus diu, noctuque cessaret; nec vel assem inani dissipatione concederet. Praeter coeli salubritatem, et jucundissimam loci naturam, Administri suavissima urbanitas plures invitabat, ut Chicomozeli rusticationem optarent; vel essent senes emeriti, longissimo cadentes aevo, nec

jam

jam laboribus idonei; vel Magistri, quibus liberum erat in hoc, aut illo Collegiorum praedio feriari; vel infirmi, aut a morbo recentes, quibus optio dabatur a Magistratibus, ut rus peterent confirmaturi valetudinem. Et Sabel quidem non solum neminem ultro accedentem repellebat, sed et alia omnia cogitantes appellabat, urgebat, precabatur, ut ad se venirent; atque omnes aequabili charitate, vultuque semper placido, et liberali, quanto tempore in praedio commorari vellent, excipiebat; lauteque illos, ut pro religiosa tenuitate, tractabat. Joannem Martinium, Socium Adjutorem, aequae morbis, ac senio confectum, olidum, horridum, et toto corpore ulcerosum, in Mexicana Professorum domo Sabel visitavit; et misericordia commotus, enixe postulavit, obtinuitque ab Superioribus, concedi sibi Martinium, quem deferret Chicomozelum; ubi delatum, accurate maxima recreabat, suis ipse manibus languenti ministrabat, nulli parcebat industriae, quo jacentem erigeret; donec morbi gravitate oppressus aeger, inter assidua misericordis Administrii officia vitam difficillimam clausit. Michael Venegas, vir clarissimi nominis in Mexicanis ab ingenii, prudentiae, fortitudinis, aliorumque tum naturae donorum, tum animi virtutum excellentia, multos annos hydrope tentatus, postremam canitiem Chicomozeli posuit: cui Sabel et cubiculum, quod domi esset accommodatius, et quod fuerat Administro destinatum, libenter concessit; et nullam non obtulit, ut pro morbi

con-

conditione, jucunditatem; et incredibilem observantiam semper attribuit; et omnino nihil omisit, ut Venegas in eo statu valetudinis longissimum senium protraheret. Ac fuit aliquando tempus, cum tot Socios invalidos praedium illud numerabat, ut festive nonnulli dicerent, Chicomozelum esse Sociorum valetudinarium, Sabelemque non tam praedii, quam omnium valetudinis administrum. Id autem erat praecipue mirum, quod nemo redibat a Sabele, quin ejus indolem suavissimam, et generosam largitatem, et urbanam elegantiam, et actuosam charitatis industriam praedicaret.

Internam rusticanae domus ejus gubernationem ita Sabel instituerat, ut Collegiorum, aut potius tirocinii disciplinae quamsimillima videretur. Qui rei domesticae inserviebant, praefinitis modestiae, silentiique legibus assueverant; quod si externus alius aut Sabelem, aut Socium alterum conveniret; ingens ubique silentium cum animadverteret, vocem extollere non audebat, ultra quam posceret familiare cum religiosis viris colloquium. Foeminis omnino interdictum erat, ibi pedem inferre; cum vero res exigeret, ut Administrum alloquerentur, ad domus januam, vel alio publico in loco dabatur eis libera conveniendi facultas. In eo praedio nefas erat, constitutam horam vel pro sacris rebus, vel pro prandio, caeterisque disciplinis domesticis praeterire. Jucundum erat intueri Sabelem coram senibus emeritis, quasi tironem coram tironum Magistro. Duo senes ejusmodi plures annos Chi-

como-

comozeli posuerunt; quos ita semper observavit Administer, ut quidquid ingenuo, verecundoque puero coram Patre non licet, id Sabel quinquagenario major in eorum conspectu sibi licere non crederet. Semel quotannis iter instituebat Mexicum, ut procul a negotiis in Divorum Petri, et Pauli Collegio sacris meditationibus totos octo dies vacaret; quo sane tempore is erat oculorum modestia, silentio, studioque solitudinis, ut qui virum non praevisset, ferventissimum esse novitium existimaret.

Navigare jussus ad Italos, nec in re subita serenitatem vultus amisit, nec in adversa conquestus est, nec ad itineris difficultatem expavit. Prope sexagenarius, nec omnino jam integra valetudine, immensam egit navigationem, itineraque terrestria, semper tranquillus, et mire temperans; donec ad ditionem Pontificiam perveniens, Ferrariae quiescere jussus est. Atque ibi quidem vitam instituit hoc uno dissimilem anteaetae in praedio, quod nullis jam obrutus negotiis, liberius intendebat sacris lectionibus, et meditationibus; ut saepius etiam, ac diuturnius in templis Numen Eucharisticum adorabat. Caetera vero nunquam non eum comitata est eadem oris affabilitas, eadem sermonis urbanitas, eadem morum suavitas, idem modestiae studium, eademque voluntas omnibus, et singulis obsequendi. Profecto non potuit totum ibi se tradere Sociorum famulatui; quoniam ischiadicis doloribus vehementissime torquebatur. Neque vero, quoties operam praestare

stare poterat, omittebat: nulla enim temporum injuria delevit ab ejus animo, quam in tirocinio demissionem didicerat, et quam toto religiosae vitae cursu propensionem ad servilia manifestaverat. Annum vixit post eversam Societatem, assidue luctans cum doloribus, quos patientissime toleravit. Nonis demum Septembris, anno 1774, aetatis ejus currente sexagesimo quinto, Ferrariae vivere desiit, atque ad Paroeciale templum, cui nomen est Sancta Maria in Vado, fuit elatus.